

Brassó, 1909.

XV. évfolyam. 204. szám.

Kedd, szeptember 7.

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/4 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felelős szerkesztő: Dr. Weisz Ignác.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon: 177.

A közeli földadatok.

Brassó, szept. 6.

A rekkenő nyári hőség engedett, immár hűvösek az esték, visszatérnek mind, akik a nyári időt pihenőre használták, az iskolában ismét megindul a tanítás és a hivatalokban elárvult asztalok ismét benépesednek. Nem sok restancia vár földolgozásra, mivel a miniszteriumok nem igen öntötték a leiratokat. . . Nem is lehetett mást várni olyan kormánytól, mely maga fölött érezi a mulandóság lehelletét, mely záros határidőre, parlament nélküli munkásságra, csakis a legszükségesebb folyó ügyek elintézése kapott az uralkodótól megbízatást és csak természetesen, ha a miniszterek a politikai helyzet tisztázásáig érdemben való kezdeményezésektől, vagy elintézésektől tartózkodnak. És míg az összes államokban irigykedve látjuk, mint törek-szenek a miniszterek pozitív alkotások felé, mint aratnak dicsőséget a szellem és gyakorlati élet térségein, mely diadalok javára válnak országok lakosságának, Ausztriában is különböző nemzetiségek tépik egymás haját, csehek és osztrák-németek egymást öklözik,

de ezen csendélet mellett a kormány, mely végső szükség esetén parlament nélkül is élhet, dolgozik föltartóztatás nélkül, adminisztrál, rendelkezik, intézkedik, — addig mi a legnagyobb aggodalommal nézünk a közeljövő elé, mivel a parlamenti szünet alatt épen-séggel semmi se történt, ami azzal kecsgethetné, hogy belátható időben munkaképes lesz a magyar képviselő-ház, melyre pedig rengeteg munka várna, ha dolgozhatnék.

Az áldatlan politikával ezen a helyen foglalkozni nem akarunk, de el nem fojthatjuk azon meggyőződésünket, hogy Magyarország boldogulása épenséggel nem attól függ, vajjon 1911-ben kizárólag magyar nyelvű bankókkal fizessük-e rengeteg adósságainkat és a legnagyobb csapásnak tartanók, ha az önálló magyar bank fölállításának időpontja miatt fordulna föl a helyzet, mely mellett minden alkotmányos politikai párt érvényesülhetett és aktív részt vehetett a törvényalkotásban. A választói jog széles alapokra való fektetését ezen kérdésnél sür-gősebbnek tartjuk és hogy azt megkapják a mai, a polgári jogok sáncain még kívül élők, hozzánk közelebb fekvő ér-

dek, mint a bankkérdés, mely a függetlenségi párt egy részének szenvedélyes, elszánt agitációja dacára se tudott még közel férközni a néplélekhez, nem hatja át az ország közönségét annak tudata, hogy semmi se kell előbb, mint a magyar állambank és az olyan nemzetgazdasági problémák, melyek érintetlenül hagyják az ország közönségét, azok miatt ki nem élesíthetjük az ellentétet a király és nemzet között. És ha a király ezen merev tagadása, másrészt a függetlenségi párt becses elemeinek a határidőhöz való ragaszkodása miatt tovább tartana a parlamenten kívül való állapot, esetleg egy idő előtti választásnak tennék ki még a régi, idejét mult választójog alapján az ország közönségét, esetleg még a nemzeti ellenállás is újabb keservekbe taszítaná az országot, várme-gyéket és városi törvényhatóságokat, alig tudjuk elképzelni, mint heverné ki ezt az országot, melynek lakossága kenyér és munka után vágyakozik, míg a parlamenti munkátlanság mindent megbénít, a nemzeti ellentállással pedig meg nem tűrjük a korona ellenkezését és annak is csak valamely békés megegyezés vetne véget!

A kulcsos tolltartó.

Írta: RÁBEL LÁSZLÓNÉ.

Egyszerű kis történet, nem más, mint az édes kicsi gyermeksziv melegének felcsillámló sugara.

Szeptember elején vagyunk. Nagy szó ez a kicsi világnak. A város utcáin kipirult gyermekarcok, az iskolaév küzdelmének összes reményével.

Bucsuztak ők! Bucsuztak az illatos mezőtől, árnyas erdőtől, csevegő pataktól; bucsuztak az aranszabadságtól, a gondtalan ébredéstől. Ezután nekik is lesz gondjuk, aggodalmuk. Erős akarattal s jó szándékkal néznek előre.

Repeső szívvvel szorongatják új könyveiket, óh: mert milyen szépek azok az új könyvek: Frissek, tiszták. Aztán azok a szép, fényes táblájú füzetek, csillogó réztollak, piros, kék, zöld tollszárak. Tündér kis világ ez, melynek örömebe a kis nebuló szivecskéje elmerül. Ára ezeknek a nagyapa kecskéje, nagyanya tyukja, melyeket ezekért

kinn a tanyán elhagyott. Oh, mi nagyok mindehhez nem is értünk.

Vissza-visszatér a kicsi lélek időnként még a gémeskut emlékéhez. A hazatérő nyáj méla kolompja még csilingel a fülében. A Bodri kutya örvendező ugatását még mindig hallani véli. Hőfehér galambok szállottak még nemrég a vállára s ő versenyt kacagott az erdő dalosával. S most egy tekintet szép új könyvére, csillogó réztollára: s felednie kell mindazt, új élet nyílik meg előtte. Oh, mi nagyok mindehhez nem is értünk.

Boldogan vegyül kis társai közé. Fontoskodva beszélnek. Kitörő örömmel üdvözik a régi jó pajtások egymást s kíváncsi szemekkel nézegetik az ismeretlen, új harcost. De az ártatlan gyermekszivben hamar kinyílik a barátság virága s rövid idő múlva tudják már az új pajtások neveit, testvérkéinek számát s hogy van-e olyan édes, jó nagyapja, mint neki: a világ legérdekesebb társalgása.

Ferikének megvolt már a szép új könyve,

piros tollszára, fényes, lakkozott táskája, gyönyörű irkataratója, az elején csodaszép képek. S mi több; csillogó réztollának szép tartója, a melyet egy apró kulccsal be is lehet ám zárni! Ennek az apró kulcsnak vékony zsinórját aztán a nyakába akasztotta s büszkén ott viselte. Oh, milyen kincs! Fölér nagyanyus bóbítás tyukjával. Mennyivel szebb, mint a tavalyi, az a régi, kopott, tintafoltos; nem volt kis kulcsa sem és most valahol az ócska holmik közt hever. Milyen gyönyörrel nézegette ezt az újat, milyen szeretettel simogatta meg minden este.

Göndörfürtös fejek hajolnak össze. Örvendve mutogatnak meg egymásnak mindent, a gyermeksziv közlekenységével és ártatlan dicsekvésével.

Egy halvány, árva fiucska kissé távolabb, magányosan álldogálva, szomorúan tartja néhány ócska könyvét. Nem osztozhatnak társai örömeiben, mert Jancsikának csak szegény mosóné az anyja, kinek keserves napikeresményéből alig kerül a legszük-

Transsylvania étterem és Kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos kiszolgálás! — A kávéházban naponta DICK GYURI közkedvelt zenekara játszik.

(1771)

Kiváló tisztelettel:

ROTHENBÄCHER GY.

HIREK.

Brassó, szept. 6

Tallózás.

Meg nem állom mosoly nélkül azokat a „megdöbbenése”-ket, amelyekkel a szülők számanak csökkenését fogadják szerte-szét a hazában. Hivatalból, meg magánszorgalomból is nagy előszeretettel döbbennek meg az uriemberek a szaporatlanság miatt. Tanulmányokba merülnek, kutatásokat „eszközöl-niek” az okok föltárása végett, no és különösen a baj megszüntetésére dolgoznak ki terjedelmes javaslatokat.

Miért ez a műmegdöbbenés? Miért ez a nagy kutatás? Itt áll a szemünk előtt minden, itt áll már nagy idő óta egész rettenetességében, csak meg kellett volna látni. Meg kellett volna látni, hogy maguk a koronkét megdöbbenő kormányok és parlamentjeik az okai a szaporatlanságnak.

Avagy hoztak-e törvényeket a polgárok vagyonosodásának emelésére? Jómód nélkül nincs gyerek. A szegények viskóiban is csak véletlenül születnek a gyermekek, mert ott nem igen tudják a gólyahessegetés módjait. Azaz hogy tudják, de ügyetlenül.

Hoztak-e törvényeket a családfenntartók javára, támogatására? Ellenkezőleg, a családos embert direkt és indirekt uton nyuzák olyan adókkal, amiket a nem családos ember nem is ismer; elfogadja családos polgáraitól az állam az óriási áldozatot, ami a gyermek fölnevelésével taníttatásával, az államra hasznos polgárrá tevésével jár, minden ellenszolgáltatás, helyesebben segítség, támogatás adása nélkül, mialatt a nem családos emberek százezrei minden efajta pocsoltyából kimásznak s a szárazról gunyolják a fulladozó családapákat.

Nos és hoztak-e törvényeket a rettenetes módon terjedő érzékiség, az érzéki szexuális élet elfojtására? Évtizedek óta szinte

segesebbekre. Jancsikának édesanyja csak elhasznált, ócska könyveket vehetett, ő mitsem tud a szép, tiszta, új könyvek bűbájos tartalmáról, nincs kulcsos tolltartója. Egy szegényes kis vászontarisznyában tartja kevéské holmiját s szerényen visszahúzódik a vidám fiucskáktól.

Ferike mindezt észreveszi. Szivecskéje, nem tudja mitől, összeszorul s a fájdalomnak öntudatlan árnya borul reá. Mert a gyermekszív tud érezni, mélyen érezni. Oda megy Jancsikához s részvételt kérdi:

— Hát neked nincs kulcsos tolltartód? ...

Jancsika szomorúan tekint reá, köny szívére szemébe, amikor feleli:

— Nekem nem lehet.

Ez sehogysem megy ki Ferike fejéből. Hiába gondol bármire, hiába gondol nagyapa kecskéjére, nagyanya tyukjára, Bodrira, akármire, folyton eszébe van: Jancsikának nincs, Jancsikának nem lehet kulcsos tolltartója.

És ez fáj kicsi szívének, még álma is nyugtalan s reggel becézgetve simogatja kulcsos tolltartóját, arca nagy elhatározástól ragyog, kipirul, kék szemei tündökölnék; sietve, futva ér az iskolába s ott mikor a többiek nem veszik észre, hirtelen odanyújtja tolltartóját Jancsikának, ki bámulva nézegeti a kincset:

— Nesze Jancsika, — nagyot lélekzik — neked adom, nekem jó lesz a régi, — a intás.

rendszeres nevelés folyik ennek az érzékségre ugyanis sok hajlandósággal bíró nemzetnek a perverzitás mocsarába való behajszolására. Ezt most kezdik észrevenni. Ezt a gyomot már 30–40 évvel ezelőtt vasmarokkal kellett volna kitépni s helyébe nyomban nemes gyümölcsfát ültetni, okos rendszerrel nevelni, hogy a családja sűrű lombjától ne érhesse napsugár azt a földet, amelyből az a gyom újból kibújánozhathat.

De minden fáradság hiábavaló a családok állami segélyezése, támogatása nélkül. Megdől az erkölcsi alap; a csak ezen álló családapája összerogy, mert az erkölcsi alap alatt nincs még egy betonréteg: az anyagi alap.

Évtizedek hanyag kormányzási rendszere mellett kialakult az igazság: nem tartozom családot alapítani; nem tartozom az államot polgárokkal gazdagítani, hogy magam koldusbotra jussak; nem tartozom a nyomoruságos fizetésemet elvonni a számtól, csak hogy gyermekekkel teljék meg ez az ország, mialatt a nőtlen polgártársam ugyanazt a fizetést teljesen a saját testi gyönyörtségére használja föl, s míg ezzel a pénzzel is azt a másik rendszert istápolja, amely a gyermektelenség elvének hódol.

Ezt az iparágat tessék visszafelé csinálni, hogy a szándékkal gyermektelen polgároknak ne legyen iparuk, — akkor majd nem lesz egyke, meg kettőke.

— **Köszönetnyilvánítás.** N. N. ur v. urnő a Brassói Magyar Jótékony Nőegyletnek Szent Antal nevében 20 koronát juttatott, amiért nevezett nőegylet a nemes szívű adakozónak ezuton hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Áthelyezés.** A vallás és közoktatásiügyi miniszter Szöcs Gyula brassói főreáliskola r. tanárt a budapesti V. ker. áll. főgymnáziumhoz helyezte át.

— **Tanári vizsga.** Ámon Ottó, a Brassóban is előnyösen ismert jeles fiatal újságíró, aki ezidőszert a kereskedelemügyi minisztérium tisztviselője, amint értesülünk, f. hó 3-án a gyorsíró tanárokat képesítő országos bizottság előtt a gyorsírási tanári vizsgát egyhangú minősítéssel letette. Megjegyezzük, hogy hét jelentkező közül csupán kettőn végeztek eredménnyel a rendkívül nehéz vizsgálaton.

— **Egy fiatal brassói vegyész karrierje.** Darányi Ignác dr. földművelésiügyi miniszter legutóbbi rendeletével a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia gyógynövénytelepét kémiai laboratóriummal egészítette ki. A gyógynövény-telep laboratóriumát a tudományos buvázkodás mai állásának megfelelően Irk Károly dr. kir. segédvegyész rendezi be s ő is fogja a laboratórium kémiai teendőit, szerves kapcsolatban a telep termelésével s a világpiac által megkövetelt értékekre való tekintettel, vezetni.

— **A nagyköhavas menedékház.** Az EKE brassómezei osztályának menedékháza a Nagyköhavasra immár felő alatt van s a tavasszal át lesz adva a forgalomnak. Az idei száraz nyár nagyon kedvezett az építésnek s az EKE derék építőmestere Gödri György derekasan ki is használta a kedvező időjárást. A menedékház: hatalmas villaszerű épület szilárdan téglából készítve, a mely helyet foglalhatna bármely előkelő park közepén, vagy akármely város, vagy fürdő nyaralóinak sorában. A ház közvetlen közelében levő forrás, dicára a nagy szárazság-ko-

nak egész nyáron át működött s amint az építkezésnek nagy segítségére volt épp úgy biztosítja majd az EKE ezen új telepének felvirágzását is. Az új házban ugyanis nemcsak közös hálószobák vannak, hanem külön szobák is olyanok számára, akik esetleg huzamosabb időt szándékoznak a havasnak éltető levegőjében 1620 m. magasságban eltölteni. Vasárnap mintegy tizenegytagból álló társaság volt fenn az EKE osztály tagjainak közül a havason, akiket az ott látottak a legnagyobb meglepéssel töltöttek el s már is akadtak többen, akik elhatározták, hogy nyaralásukat egy-két héten át ezentul a gyönyörű kilátásokban gazdag menedékházban s a pompás kiránduló helyekben bőv. lkedő havason fogják végezni. Az építés költségei nagyrésztben fedezve vannak. Reméljük, hogy a még hiányzó összeg előteremtésében is közönségünk az osztály elnökség akcióját örömmel fogja támogatni, tekintettel a szép célra s az eddigi aránylag kis összeggel elért nagy eredményre.

— **Orvosi körökből.** Dr. Kenyeres Arthur orvos a nemzetközi orvoskongresszusról visszaérkezett s rendel mint eddig: főtéri Czell palota I. e. 1/2 12 — 1/2 1-ig. (Telephon 43.)

— **Megrendszabályozott brassói turisták.** Dr. Philippi G. ügyvéd különös hogy ne mondjuk szenzációs panaszszal járult az alispán elé. Elvan mondván ebben a panaszban, hogy Birner, a Rozsnyó mellett fekvő Károlyi Imre gróf tulajdonát képező vadászterület intézője milyen önkényes intézkedésekkel rendszabályozza meg a gróf által bérelt, de Brassóváros tulajdonát képező vadászterületre tévedt turistákat. Ha ugyan megrendszabályozásnak „nevezhető” Birner azon érthetetlen eljárása, hogy a Bucsecs—Királykö vadöreibek egyszerűen elbocsátás terhe alatti parancsot adott, hogy a szóban forgó vadászterületet zárják el a turisták elől és még a Kárpát Egyesület igazolványaival ellátott turistákat is tilták ki a vadászterületről. Ennek az önkényes intézkedésnek azóta keservesen adta meg az árát Fischer Gusztáv brassói szász evang. lelkész, akit a vadász társaság vadörei megakadályoztak abban, hogy mikor a malajesti menházat elhagyta, hazajöhessen Brassóba és három napi kényszer vesztég zár alá vették a lelkészt. Az eset, amely érthető felháborodást keltett illetékes körökben az alispánhoz került orvoslásért. Fischer Frigyes főszolgabíró azonnal intézkedett, hogy a Birner által egyoldalulag és önkényesen kibocsátott azon intézkedés, amely a vadászterületet elzárja a turisták elől, elköszorás, egyben meghagyta az illetékes csendőrsnek, hogy abban az esetben, ha a vadőrök a turistákat a jövőben is eltillanák a város tulajdonát képező vadászterületre való behatolástól, a csendőrség szükség esetén karhatalommal álljon a turisták rendelkezésére. Mindenesetre dicséretreméltó az illetékes hatóságok ezen gyors és energikus intézkedése, de az is bizonyos, hogy a Fischer lelkészt ért inzultus másként is megtorlást kell, hogy nyerjen. A módját majd megtalálják azok, akiket közelebbről érint és érintett az intéző ur önkényeskedése.

A Brassói Székely Társaság felkéri azon iparosmestereket, akiknél a társaság által elhelyezett iparos-tanulók vannak, hogy azokat akik ezen tanulók közül ez évben ruhát nem kaptak, szivekedjenek Bo-

kedvence a budapesti Vigopera bukása után egy darabig nem tudott az ő nagy művésze-höz méltó szerződéshez jutni. Most végre a kolozsvári Nemzeti Színház szerezte meg magának az ország ezen egyik legjobb, ha ugyan nem legkiválóbb buffókomikusát. Nagy Gyula a Czigánybáró „Zsupán”-jában mutatkozott be a kolozsvári közönségnek és első fellépéséről a legtekintélyesebb kolozsvári lap, az „Ujság” így ír: „Nunc venio ad fortissimum: Nagy Gyula megbecsülhetetlen nyeresége a színháznak. Olyan, — mint a neve: a szó igazi értelmében vett nagy művész. Nem hisszük, hogy Magyarországon ez idő szerint jobb buffó volna nálánál. Hála Apponyinak, hogy beszüntette a Népszínház — Vigoperát s ezzel lehetővé tette, hogy Nagy Gyula Kolozsvárra kerülhetett. Nagyon hamar kedvence lesz Kolozsvár közönségének.”

János vitáz. Kacsóh Pongrácz szép zenéjű daljátéka csütörtökön kerül ismét színre. A címszerepet Miskey adja, míg Iluska — Hornyai Janka, Király Ujváry, Királyleány — Megyeri Ilonka, Bagó — Barics Gyula, Mostoha — Vágóné Margit lesznek.

A Corneville harangok. Planquette pompás operetteje pénteken kerül színre a főbb szerepekben Várady Margit, Csanády Irma, Barics, Bartha, Barna Andor, Tihanyi és Ungvári Mórral.

Falusi verebek. Szombaton érdekes bemutató előadás lesz a színházban. Ekkor lesz Gárdonyi Gézának a Nemzeti Színházban a múlt szezonban nagy sikert aratott „Falusi verebek” című falusi történetének premierje.

Az iglói diákok. Kedves, költői mű Farkas Imre fiatal poetáknak szerdán először színre kerülő „Iglói diákok” című diáktörténete. Meleg közvetlenséggel hatnak alakjai és bájos meséje, mely az iglói főgymázium és kollegium életéből van merítve. A darab főszerepei következőképp vannak kiosztva: Petki János — Komjáthy, Pali Bársony, Fircsák Tódor — Bartha, Évike — Hornyai Janka, Igazgató — Miskey, Kern tanár — Serfőzy, Stiaszny tanár — Ujvári, Holéczy Pista — Barics. Kudelka Tóni — Szabó, Szidón Dezső — Majthényi, Szimák — Ujvári, Odrobina János — Tihanyi V.

Aranylakodalom. Beöthy László és Rákosi Viktor nagyhatású történelmi színművét, amely vasárnap este került színre, telt ház nézte végig. Az előadás nem tartozott a jobbák közé. Az egyes főszereplők ugyan időnként telhetőleg lelkesítették a hazafias érzelmű, hálás publikumot, a csataképek azonban felette primitívek voltak a kivitelben és sokszor keltettek drámai hatás helyett — mosolyt. Háboruban nem nevetgélnek az ellenséges harcosok egymásra, amikor bajonettel szurkálják egymást. Mindazonáltal hatott a darab és az egyes képek végén zugott a taps.

Telefon — Távirat.

(Saját tudósítónk jelentése.)

(Budapest, 1909. szeptember 2.)

Kossuth Budapesten.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter tegnap érkezett meg Budapestre.

Szterényi József államtitkár meglátogatta a hazaérkezett minisztert és vele hosszasan elbeszélgetett.

Andrássy szobra.

Tizadobon tegnap leplezték le gróf Andrássy Gyula szobrát nagy ünnepségek kíséretében.

A leplezés alkalmából gróf Andrássy Gyula belügyminiszter nagyszabású beszédet tartott atyja emlékére.

Wekerle a királynál.

Wekerle Sándor miniszterelnök pénteken Bécsbe utazik és szombaton kihallgatásra jelentkezik a királynál, hogy a miniszteri értekezlet eredményéről referáljon.

A király szombaton érkezik Bécsbe a morvaországi nagy hadgyakorlatokról.

A magyar nyelv ellen.

Nagyszebenből jelentik, hogy a püspöki zsinat tegnap tartott értekezletén elhatározta, hogy nem hajtja végre gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter rendeletét a magyar nyelv tanítását illetően.

Azt is elhatározták, hogy Apponyi minden újabb rendeletének is ellene fognak szegülni.

A politikai helyzet.

Kossuth Ferencz hazaérkezéssel teljes erővel megkezdődnek a válság megoldásra irányuló tanácskozások.

Kossuth Ferencz elsősorban a függetlenségi párt intéző bizottságával fogja megismertetni a kibontakozásra vonatkozó tervzetet.

Az intéző bizottság ülése előtt minisztertanács lesz, mely minisztertanács már azért is döntő befolyással lesz a válságra, mert Aehrenthal külügyminiszter mindkét kormányt közös minisztertanácsra hívta egybe a jövő évi költségvetés megvitatása tárgyában.

Orvosok Kolozsvárt.

Az orvoskongresszuson résztvevő orvosok tegnap Kolozsvárra utaztak és megtekintették az ottani egyetemet.

Kolozsváron az orvosok tiszteletére nagy ünnepséget rendeztek.

Véres kávéházi botrány.

Zágrábból jelentik, hogy a Corzó kávéházban ült Draganics hadnagy civilruhában több tisztársa társaságában.

A szomszéd asztalnál több egyetemi hallgató ült, köztük Majkas bölcsészethallgató is.

Majkas többször sértő megjegyzéseket tett a katonatisztekre, mire Draganics hadnagy hazament, de csakhamar egyenruhában tért vissza a kávéházba és egyenesen az egyetemi

hallgatók asztalának tartva, kardot rántott és Majkast összekaszabolta.

A súlyosan sebesült hallgatót hazaszállították.

Erre megjelent a kávéházban Majkas egyik barátja és Draganics hadnagyot kétszer arcul ütötte, majd egy másik hallgató segítségével kicsavarta Draganics kezéből a kardot és a hadnagyot több vágással súlyosan megsebesítette.

A svéd nyomdászsztrájk vége.

Stockholmból jelentik, hogy a nyomdász szövetség tegnapi értekezletén kijelentette, hogy ma megkezdik a munkát.

Kossuth beteg.

Kossuth Ferencet ma újból elővette régi betegsége, az izületi csúsz, úgy, hogy kénytelen volt ágyba feködni.

György herceg.

Belgrádból jelentik, hogy ma minisztertanács volt, amely több órán át foglalkozott György herceg viselkedésével.

A miniszterek azt kívánják Péter királytól, hogy szólítsa fel György herceget, hogy haladéktalanul hagyja el az országot.

Andrássy Budapesten.

Gróf Andrássy Gyula e hó 8-án Budapestre érkezik, hogy részt vegyen a minisztertanácson.

Kossuth emléke.

Több lap azt írta, hogy Kossuth Ferenc Aradon nagy beszédet fog tartani, mely alkalommal fontos politikai nyilatkozatok is fognak elhangzani.

Kossuth ezen híresztelések ellen tiltakozva kijelenti, hogy Aradon nem fog semmiféle politikai nyilatkozatot tenni, mert nem tartja helyén, hogy a jelenlegi politikai hullámok megzavarják dicső atyja, Kossuth Lajos emlékét.

Helység — változás

A midőn úgy helybeli, mint vidéki vevőinknek hálás köszönetet mondunk az irányunkban 22 év óta tanúsított szívós bizalmukért, — hátrányos tévedések elkorűlése végett tisztelettel tudatjuk, hogy **Weisz Mihály-utca 23. szám** alól kiköltözzük, üzletünket a

Weisz Mihály-utca 26. Rózsátér sarkán

újronnan épült modern helyiségbe helyeztük át és ott versenyképes, dús raktárt árulunk valamint arany és ezüst árukban — 1342 —

Továbbra is szíves pártfogást kérünk maradunk teljes tisztelettel
J. Both és Műhely.

ben a ruha kiosztás hamarabb fog megtörténni, mint az elmúlt években.

— **A Cenk tetejéről a Fellegvár-ra.** Derék Antalffy polgártársunk talán maga sem hitte, mikor nehéz problémájával, egy repülőgép konstruálásával kísérletezni kezdett, hogy még csak a legelején lesz nagy szorgalmat és töménytelen fáradságot igénylő munkájának, amikor a lapok már demetálni fogják, hogy Antalffy imé ura lett a levegőnek. Nemrégiben bennünket ültettek fel egészen szavahihető emberek, akik a saját szemeikkel látták (?) felszállani Antalffy-t és siettek ezen hírrel szerkesztőségünkbe, most pedig egyik sepsiszentgyörgyi lapotársunk hírvonatában olvassuk brassói tudósítás nyomán a következőket:

„Repülőgép Brassóban. Nagy esti szennációja volt a héten Brassónak. Ugyanis a Cenk tetejéről a Fellegvár-ra egy nemzetiszínű lampionokkal díszített léghajós repülőgép szállott át. A titokzatos levegőbeli jármű egy brassói magyar mozdonyvezető találmánya, amelyet saját szorgalmából, a vasutasok adakozásából épített meg. Az esti korzó közönsége természetesen hangos éljenzésekkel kísérte a sikertült utazást.”

Egy léghajós repülőgép . . . a Cenk-tetőről a Fellegvár-ra, . . . nemzetiszínű lampionokkal díszítve . . . az esti korzó közönsége . . . hangos éljenzés . . . ki tud róla, vajjon ki tud róla? . . .

— **Szabók feketekönyve.** Az országos szabókongresszusról megjelent tudósítások egyrésztének téves értelmezéséből az országot bejárta az a hír, hogy a magyarországi szabómesterek be akarják hozni a feketekönyv intézményét, s ezzel megakarják bélyegezni azokat, akik hitelt vesznek igénybe. A kongresszus főtitkára, Kaszab Géza aradi hírlapíró-társunk most azt közli velünk, hogy a feketekönyv létesítéséről szó sincs. A szabómesterek csupán az egész országra kiterjedő hitelvédelmi iroda felállítását vetették tervbe, amely iroda a hitelezői védjegyek és a tudakozódó irodák mintájára a szabómesterek érdekeit megvédelmezi, s egyes megrendelőkről bizalmas jellegű információkat ad. Arról, hogy a szabóhitel eltöröltessék, szó sem lehet s az iroda felállítása arra való, hogy a rossz fizetők az iparosokat ne károsíthassák meg. Ez különben a nagyközönség érdeke is, mert a nemfizetők ruháit azok kénytelenek áthárítás útján megfizetni, a kik számlájukat pontosan és rendszeren egyenlítik ki. Magának a nagyközönségnek érdeke, hogy a társadalom ingyenélőivel szemben összefogjon azokkal az iparosokkal, akik mozgalmuk által a közönség terheit is könnyíteni akarják.

— **Romantika.** Érdekes, romantikus históriáról tudósítanak bennünket egyik fogarasmegyei községből. Az elmúlt héten Roboveszki Miklós 80 éves öreg ember, de nem „vén ember” és özv. Serban Józsefné 70 éves özv. anyóka mondották ki a boldogító igent az anyakönyvvezető előtt. Több

mint félszázados szerelmüket dokumentálták ezzel. Roboveszki Miklós 25 éves deli fiatal ember volt, amidőn először megkérte szive választottját, de annak módos szülei hallani sem akarták a szegény legényről, hanem más jobb módú emberhez erőszakolták. A férfi nem nősült, és most, hogy egy éve kedvese özvegy lett, siettek hogy aggságuk nehéz napjait régi szerelmük fényével bearányozzák. Mikor azután bematrikulálták őket, a boldog pár kéz a kézben topogott ki az anyakönyvvezetőtől.

— **Tanköteles cselédek iskoláztatása.** Szigorú miheztartás végett a városi tanács közli lapunk útján, hogy a cseléd törvény 29-ik §-ának értelmében a gazda módot nyújtani és felügyelni köteles arra, hogy a szolgálatában álló tanköteles (15 éven aluli) cselédleányok és ifjak valamely népiskola ismétlődő tanfolyamába beíratassanak és az iskolai előadáson rendszeresen részt vegyenek. — Ezen kötelességük elmulasztása a törvényes büntetést vonja maga után. Az iskolába való beíratások mielőbb eszközrendszerezendők. A felvételt tanusító igazolványok megőrizendők és hivatalos felszólításra a városi tanácsnál vagy ennek kirendeltjeinek előmutatandók.

— **Megnyílt az országos csendőriskola.** Nagyváradon egész csendben szeptember 1-én megnyílt az országos csendőriskola, melynek 120 csendőrtiszt hallgatója van. Valamennyien tovább szolgáló altisztek: csendőrök és címzetes őrsvezetők. A tanári kar és a hallgatók teljes számban együtt vannak. A tanárok névsora a következő: Nemes Váradi Ede alezredes, iskolaparancsnok Brassóból, Borhi Sándor százados Aradról, Edvi Illés Béla százados Pécsről, Pekry József százados Segesvárról, Menkina János százados Újvidékről, Ambrózy Gyula százados Budapestről, Soltész Imre főhadnagy Pozsonyból, Gaál Jenő főhadnagy Kassáról és Halamka Ferenc főhadnagy, számvevő Brassóból. A tanterv ugyanaz, ami a kerületi tanfolyamokon volt, kiegészítve az új büntető novellával.

— **Medvét akart fogni.** Zaboláról írják: Muntján Tódor, a Mikes Ármin gróf uradalmának juhásza a napokban egy másfél éves fiatal medvével találkozott és meg akarta fogni, hogy élve szállítsa haza. A medve azonban nem vette tréfára a dolgot. A juhászt jól meglepte és összemarta. Most súlyos betegen fekszik a rosszul sikerült medvefogás után.

— **Új árvaház Csikmegyében.** Szép eszmét valósít meg legközelebb Csikvármegye. Csiksomlyón, a híres bucsujárhelyen árva- és szeretetház alapítanak, melynek berendezése most történik és rövid időn belül át is adják hivatásának. Ebben a szeretetházban árva és elhagyott gyermekeket fognak nevelni és kiképezni földműveseknek s ipari munkásoknak. Ezért a szeretetházban mintaszerű mezőgazdasági és ipari iskolát is létesítenek, hol a leányok különösen a himzésre, varrásra és fonásra fogják tanítani.

— **Állategészségügy.** Szentpéter községben szórványosan fellépett a rühkór. — Barcaufalu községből a sertésorbánc megszüntét jelenti az alispának az illetékes főszolgabíró.

— **A városi zenekar sétatéri hangversenye.** A városi zenekar f. hó 7-én, kedden d. u. 1/26 órakor az alsó-sétatéren hangversenyez. A műsor Fucik, Joh. Strauss, Lehar, Ristits, Brandner, és Rupprecht szerzeményeiből áll.

— **Találtatott egy kosár sárga répa és egy kosár paradicsom.** Átvehető a rendőrségen.

— **Mézédes csemege szőlő saszel-la és muskotály nemes faj,** postakosaraként 2 k. 80 métermázsánként kosarastól 42 korona vérpiros paradicsomnak 20 korona előleg beküldéssel. Őszi duráncai barackot befőzésre remek példányok postakosaraként 3 k. 40 császár és szegfű körtét rétes és csemege almát 2 k. 20 házilag főzött valódi barack lekvárnak kgját amíg a készlet tart 2 k. 40, kis üstön főzött hamisítatlan barack konyaknak 5 kgos donyonnal felelőség mellett 10 korért, utánvétellel szállítja gyümölcs-kivitel Csongrádról. 1966

— **Táncitanítás.** Izsák Ferencz tánc-tanár szeptember hó 15-dikétől kezdődőleg egy tánc, illem és esztétikai tanfolyamot nyit gyermekeknek. Ugyanígy ad magánórát; boston vagy bármilyen táncból. Elvállalja kisebb vagy nagyobb csoportok tanítását úgy háznál, mint tánctermében (köz-ponti szálló nagyterme). Bővebbet e lap kiadóhivatalában, vagy este 1/27—10 óráig a tánciskolában. 1946

Színház.

Brassói Színház.

Kedden, szept. hó 7-én,

Harsányi Margit szerződött tag első fellép-tével, ujdonságul először:

A kivándorló.

Színmű 4 felvonásban.

Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté 8 órakor.

Heti műsor:

Csütörtökön: János vitéz.

Pénteken: Corneillei harangok.

Szombaton: Falusi verebek.

Vasárnap d. u. félhétárral: Gül Baba. Este: Széchy Mária.

Hétfőn: Az erdészleány.

— **Miskey József távozása.** Miskey József a kassa-brassói színtársulat énekes színésze, megvált a társulattól, amelynél évek óta elsőrangú szerepkört töltött be. Csütörtökön lép fel utoljára a János vitéz-ben. A címszerepet játsza.

Nagy Gyula Kolozsvárt. Nagy Gyula, a brassói színházi közönség egykor

Fabricius Károly fiainak utódai — Brassó, Buzasor 8.

TELLMAN-N és SPEIL

Sofaszőnyeg.

— Jute és plüs, futószőnyeg.

Ágygarnitúrák.

— Gyapjutarakók.

Csipke- és szövettűgönyök.

Valódi linoleum 67—200 cm. széles.

1416

Figyelmes kiszolgálás!

Ezen cikkek külön Oszálya az I. emeleten.

Olcsó árak!

! Író- és rajzszerék ! iskoláskák

nagy választékban — legolcsóbb árban
a „Brassói Lapok” könyvkereskedésében
Kapu-utca 64. szám alatt kaphatók.

Hirdetmény

Egy évi 600 koronás ösztöndíjnak a Trauschenfels Matild-féle alapítványból való adományozása tárgyában.

Ezen ösztöndíj elnyeréséért pályázók brassói illetőségüket közszégi illetőségi bizonyítvánnyal, továbbá kötelesek beigazolni, hogy tanulmányaikat felsőbb tanintézetnél folytatják, vagy hogy valamely főgimnázium, főreáliskola, reálgimnáziumtól, vagy valamely ezen tanintézetekkel egyenrangú iskolától nyerték a felsőbb tanintézet látogatására képesítő bizonyítványukat.

Az ösztöndíj vallásfelekezetre- és nemzetiségre való tekintet nélkül a tanulmányi idő egész tartamára adományoztatik.

A szabályszerűen felszerelt, 1 Koronás bélyeggel ellátott pályázati kérvények f. évi **szeptember hó 18-ig** déli 12 óráig adandók be az alólírott városi tanácsnál.

Szabályszerűen fel nem szerelt, valamint elkésve beérkező folyamodványok figyelmen kívül hagyatnak.

Brassó, 1909. évi szeptember hó 1-én.

(1977.)

A városi tanács.

Életnagyságu arckép

bármely fénykép után
csak 20— korona

művészi kivitelben rendelhető
a „BRASSÓI LAPOK” könyv-
kereskedésében, Kapu-utca 64.

Mintaképek ott megtekinthetők.

SINGER varrógépek
BRASSÓ,
Kapu-u. 23. sz.
Csak a védjeggyel!

Kellemen Ferenc a „Fehér-templomhoz”
gyógyszertára —
Kolostor-utca 8. szám alatt.

Ajánlja kitűnő saját készítményű biztos hatása

Vénus orme	1 tégely	— 80 f
Vénus szappan	1 darab	— 60 f
Vénus poudert	1 doboz	1.20 f
Petrolin hajszesz	1 üveg	2.— f

Nagy választék különlegességekben, ásvány-
vizekben, parfümökben és gummiárúkbán.

A ki jó villásreggelit és egy jó
pohár **erdélyi bort** vagy friss-
sen csapolt sört akar inni, az
jöjjön a **tanács házi pincébe**

Kodesch Viktor-hoz
számbe a közuti v. megállóhelytől.

„A régi Tanács házában”
Buzasor 4. sz.
alatt levő borkimérésben úgy
helybeliek, mint idegenek
kitűnő borokat
kapnak. (Asztali és palackborok)

JÓ BOROK.

(asztali és palack borok)
A „Fehér kakas”-hoz
clmzett borkimérésben állan-
dóan raktáron vannak.
— Kapu-u. 20. sz. a. —

Központi Nr. 1. Szálló Brassó.
A város és vidék közönsé-
gének találkozó helye. Ké-
nyelmes, tiszta szobák. Gyö-
nyörű tánc- és étterem.
Kitűnő konyha. Valódi jó italok.
Pontos kiszolgálás. Omnibusz a
vasútállomásnál.
Whynanek József,
szállodás.

Első brassói
mű és borotva hamorukészítő
Nagy raktár
finom acélárúkbán.
Szold kiszolgálás! Valesio J. utóda
Kapu-utca 18.

Pásztori Sándor
sodronyszövet-fonat kert-
kerítés és ruganyos acél-
sodrony-ágybetétek gyára
BRASSÓ, Kórház-u. 32.

Tellmann Vilmos és Tsai
posztógyára, BRASSÓ.
Hátulsó-utca 50—56 szám alatt.
Ajánlja saját készítményeit.
mindenféle
posztókban és flanellekben.

Foith György és Társa
kötőgyár, rövid- és szövő-dru üzlet
nagyban és kicsinyben
Kapu-utca 24. sz.
Saját gyártmányú kötött-áru Min-
denféle harisnya és trikó-áruk olcsón
és nagy választékban kaphatók.

Eredeti „PFAFF” varrógépek
Wetzel Otto
BRASSÓ.
Weisz-Mihály-u
20. szám alatt.
csakis a védjeggyel.

Legnagyobb választék kongrészsövetekben.

Hölgyek, akik szép kézimunkát
venni akarnak, győződjenek meg arról,
hogy én csak finom árut tartok.

Törülközőkre, zsebkendőkre, szalvétákra,
asztalneműre monogrammok 5—6 óra alatt
bármily mennyiségben himeztetnek.

Weisz Mihály-u. 4.
(Copoly-féle ház.)

BOLESCH FRIGYES

Mindennemű fehérnemű készítése.

Szölő szálloda
→ Medgyes. ←
Ajánljuk ujonnan beren-
dezett szállodánkat.
Wéber és Arva.

Az Eszterházy és tanács ház
pincékben kaphatók a legjobb
és legtisztább erdélyi borok.
Friss villásreggeliről mindég
gondoskodva van.

Egy szép szoba

butorozva, vagy butor nélkül

kiadó

Kapu-utca 64. emelet.

Ernie I. G. csemege-üzletébe egy ügyes **elárusító** keresetlik. A három nyelv tudása megkivántatik. Aki csemegeüzletben már alkalmazva volt, előnyben részesül.

1941

Varróleányok

felvétetnek.

Ugyanitt egy tanuló is felvétetik.

WEINERT HERMANN,
Lencsor 26.**Üzlet és lakás**

kiadó a Bolonyában, Vasut-utca 38 sz. a. — Értekezni Mihály Mayer úrnél Katonakórháztér 100.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek mellett — részletfizetésre is — elsőrangú gyártmányu minden fajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga és zsebórák aranyneű szalon-gárnitúrák, divánok, matracok, fali- és futószőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék kész férfi- és fiuruhák, esetleg, mérték után is készítek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetnek.

**Brassói-posztó-divat-és kötött-
szövöttáru gyárak,**

Schery Vilmos és Társai

ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindenféle posztókat, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vizmentes lodeneket, szőnyeget, utazó plaideket, ágyszerítőket, kocsipokrócokat, . . . lópokrócokat stb. stb. . .

RAKTÁR:

BRASSÓ, Ferenc József tér.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

Magyar **Húgyhajtó és Húgysavoldó** Magyar
forrás. forrás.**SZULTÁN-FORRÁS.**

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dús Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dús Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese, húgykö- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vallalat.Kútkezelőség és központi iroda: **EPERJES.** Igazgatóság: **BUDAPEST, IV.,** Ferencz József-rakpart 22. — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszel. Páris, London, Newyork, Ostendé.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten, Igazgatóság: III-93.

Budapesti főraktár IV., Ferenciek-tere 3. — Telefon 5-12.

Főraktár Brassóban: Dressnandt Vilmos bel és külföldi ásványvízkereskedésében. Kolostor-utca 23. — Telefon 313.

Üzletmegnyitás!

Kapu-utca 9-11 szám alatt

IZSÁK HENRIK és Társa

cég alatt, egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

nyílt meg, hol a legfinomabb és és legizlésebb árak a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be.

Mindenkinek saját jól felfogott érdeke, mielőtt ruhát vásárol, tekintse meg rendkívül választékos raktárunkat és érdeklődjék az ousó árak iránt.

Külön osztály gyermekruhákban 3-10 éves korig.**Dús választék iskolai öltönyökben.****Pontos, figyelmes kiszolgálás!****Üzleti elv: Olcsón, de készpénzért!****GOLDSTEIN B. mellfűző különlegességek Kolostor-utca 21.**

Laptulajdonos a „Brassói Lapok” nyomdája.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj